

KATSAUS KESTÄVYYTEEN

Kestävyys ja vastuullisuus
Helsingin yliopistossa 2024

HELSINGIN YLIOPISTO

SISÄLTÖ

- 3** Alkusanat
- 4** Katsaus kestävyteen vuonna 2024
- 7** Kestävyys ja vastuullisuus osana rakenteita ja johtamista
- 10** Tutkimusta planeetan ja ihmisten parhaaksi
- 17** Koulutamme maailman muuttajia
- 20** Vaikutamme yhteiskunnassa
- 28** Arjen teot tukevat tavoitteitamme
- 41** Kohti kestävää hyvinvointia
- 43** Liite: Kestävyys- ja vastuullisuusohjelman 2022–2024 toimenpiteiden toteutuminen

ALKUSANAT

Vuosi 2024 oli monella tavoin merkittävä Helsingin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyössä. Yliopisto sijoittui erinomaisesti 18. sijalle kansainvälisessä *QS World University Rankings: Sustainability* -vertailussa, mikä toi näkyvyyttä ja tunnustusta vuosien aikana tehdylle laaja-alaiselle kehitystyölle. Lämmin kiitos koko yliopistoyhteisölle pitkäjänteisestä ja laaja-alaisesta panoksesta kestävyys- ja vastuullisuustyön edistämiseksi!

Vuosi 2024 oli myös Helsingin yliopiston ensimmäisen kestävyys- ja vastuullisuusohjelman päätösvuosi, jolloin usea pitkään valmisteltu kokonaisuus näki päivänvalon. Julkaisimme esimerkiksi kestävyyttä ja vastuullisuutta edistäviä ohjeistuksia ja suosituksia (s. 31), selvitimme kampusluontoon liitettyjä arvoja (s. 35) sekä tuimme yhteisön kestävyysideoiden toteuttamista (s. 8). Samalla saatoimme päätökseen strategisia kestävyys- ja vastuullisuusprojekteja sekä viimeistelimme kestävyys- ja vastuullisuusohjelman toimenpiteitä. Ohjelman viimeisen toimeenpanovuoden ja strategisten projektien päättyessä voidaan todeta, että kestävyys- ja vastuullisuustyön systematisointi on edennyt onnistuneesti – luoden vahvan perustan tulevalle kehitykselle.

Samaan aikaan, kun monilta osin paketoimme aiemmin sovittua, loimme vuoden aikana katseita myös tulevaan. Vuoden 2023 lopussa käynnistetyn yliopiston toisen kestävyys- ja vastuullisuusohjelman työstämisen myötä määrittelimme omaa ja yhteiskunnallista rooliaamme tuleville vuosille. Nopeasti ja ennakoimattomasti muuttuvassa maailmassa meidän tulee pitää mielessä asettamamme arvojemme mukaiset tavoitteet ja tehdä edelleen määrätietoisesti töitä niiden eteen. Meidän tulee toiminnallamme edistää niin planeetan kuin ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointia ja kantaa kortemme kekoon sen osalta, että osaamista ja ymmärrystä tavoitteiden edistämiseen löytyy myös yhteiskunnan eri toimijoilta.

Tulevina vuosina kestävyys- ja vastuullisuustyön painopiste tulee olemaan kestävän hyvinvoinnin edistämisessä erityisesti osaamiseen panostamisen, toimintakulttuurin ja päätöksenteon kehittämisen sekä asioiden yhteenkietytyneisyyden ymmärtämisen kautta. Tähän työhön kutsumme mukaan koko yliopistoyhteisön sekä alumnimme, sillä vain yhdessä tekemällä voimme luoda kestävää ja hyvinvoivaa yliopistoa ja tulevaisuutta.

Vararehtori Anne Portaankorva

Veikko Somerpuro

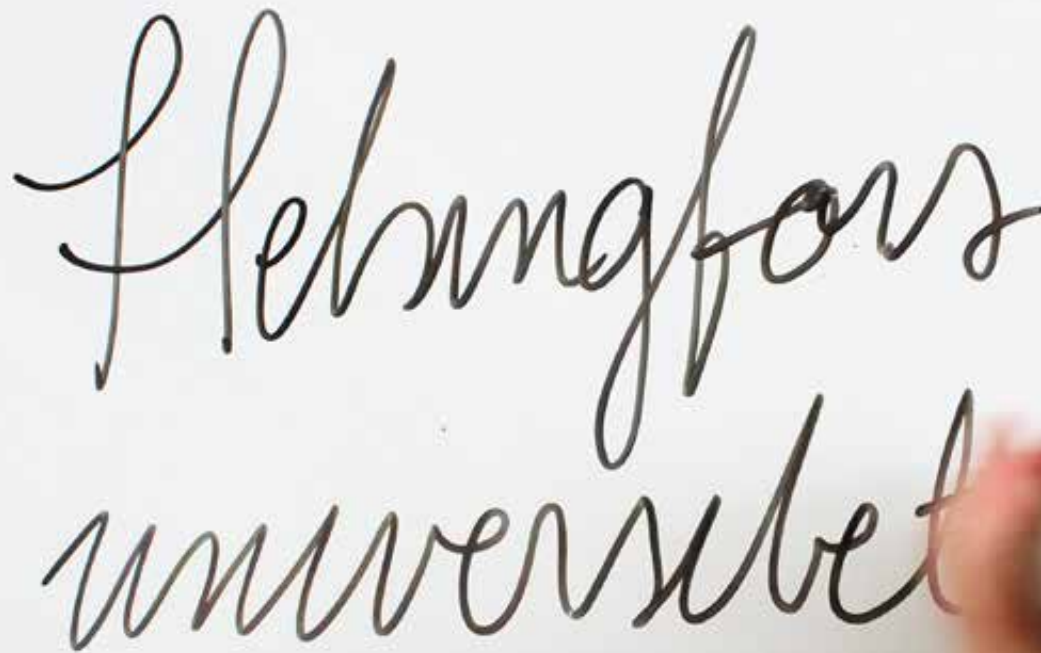
KATSAUS KESTÄVYYTEEN VUONNA 2024

Tässä katsauksessa kerromme esimerkkien kautta, miten edistimme kestävyttä ja vastuullisuutta Helsingin yliopistossa vuoden 2024 aikana. Kerromme lisäksi, miten onnistuimme yliopiston ensimmäisen kestävyys- ja vastuullisuusohjelman 2022–2024 tavoitteiden saavuttamisessa ja toimenpiteiden toteuttamisessa.

Helsingin yliopiston tavoitteena on, että kestävyys ja vastuullisuus on osana kaikkea toimintaa aina tutkimuksesta ja opetuksesta kampusten päivittäiseen arkeen ja yhteiskunnalliseen vuorovaikuttamiseen. Työtä edistetään laaja-alaisesti eri toimialoilla, yksiköissä ja tiimeissä. Tämä katsaus pyrkii esittelemään tehtyä työtä mahdollisimman kattavasti. Tiedostamme myös sen, ettei kaikkea 40 000 hengen yhteisössä tehtyä voi esitellä täydellisesti yhden raportin kautta.

Katsauksen ydin koostuu viidestä kappaleesta, joihin on koottu vuoden ajalta tekoja ja toimenpiteitä tutkimuksen, opetuksen, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen, päivittäisten toimintojen sekä rakenteiden ja johtamisen osa-alueilta. Raportin loppuun olemme koonneet kestävyys- ja vastuullisuus ohjelman 2022–2024 toimenpidetaulukot, joissa kuvataan toimenpiteiden toteutuminen.

Toivomme katsauksen tarjoavan lisätietoa ja -ymmärrystä Helsingin yliopistolla tehtävästä kestävyys- ja vastuullisuustyöstä ja sen laajuudesta sekä siitä, missä asioissa meillä on edelleen työtä tehtävänä.

Helsingfors
universitet

KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSTEKOJA PÄHKINÄNKUORESSA

Paransimme sijoitustamme kansainvälisissä kestävyysvertailuissa:

- Sija 18 QS World University Rankings: Sustainability -vertailussa
- Sija 101-200 Times Higher Education Impact rankings -vertailussa

Kestävyys- ja vastuullisuusohjelman toimenpiteistä toteutettiin 82 prosenttia.

Toteutimme yliopistoyhteisön omia kestävyttä ja vastuullisuutta edistäviä ideoita.

Järjestimme maailman suurimman kestävyyskonferenssin yhdessä Aalto-yliopiston kanssa.

Ensimmäisessä ilmasto-asiantuntijan erikoistumis-koulutuksessa aloitti 42 opiskelijaa.

Julkaisimme henkilöstölle suunnatun syventävän kestävyyskurssin.

Saavutimme 18,1 prosentin tuoton vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteita noudattamalla.

Hiilijalanjälkemme pysyi edellisvuoden tasolla ja teimme monia toimia päästöjen vähentämiseksi.

Julkaisimme selvityksen kampusluontoon liitetyistä arvoista.

Kartoitimme Bioblitz-haaste-tapahtumassa yli 900 lajia Viikin kampukselta.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön teemavuotena oli kulttuurinen yhdenvertaisuus.

KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSOHJELMAN 2022-2024 TOTEUTUMINEN

Vuosi 2024 oli Helsingin yliopiston historian ensimmäisen kestävyys- ja vastuullisuusohjelman viimeinen toimeenpanovuosi. Ohjelman tarkoituksena on ollut koota yhteen ja tehdä läpinäkyväksi yliopistolla tehtävää moninaista kestävyys- ja vastuullisuustyötä sekä tunnistaa ohjelmakauden keskeiset toimenpiteet.

Ensimmäisen kestävyys- ja vastuullisuusohjelman aikana yliopistolla otettiin tärkeitä edistysaskeleita. Systematisoimme kestävyystyön rakenteita, vahvistimme opiskelijoiden ja henkilökunnan kestävyysosaamista ja asetimme selkeät tavoitteet hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Teimme useita tekoja vastuullisen vuorovaikutuksen edistämiseksi ja lisäsimme kestävyys- ja vastuullisuustyömmme näkyvyyttä niin oman yliopistoyhteisön sisällä kuin laajemmin yhteiskunnassa.

Ohjelman toimenpiteistä arvioitiin toteutuneeksi 82 prosenttia. Osittain toteutui 13 prosenttia ja toteutumattomiksi jäi 5 prosenttia toimenpiteistä. Useat ohjelman toimenpiteet ovat myös luonteeltaan jatkuvia, joten niiden edistäminen jatkuu tulevaisuudessa. Vaikka valtaosa ohjelman toimenpiteistä toteutui suunnitellusti, parannettavaa jäi erityisesti hankintoihin ja kilpailutukseen, laboratorioiden kestävyys- ja toiminnanohjaukseen sekä kestävyys- ja vastuullisuusriskeihin liittyviin toimenpiteisiin.

Raportin sivuilla 45–56 voi tutustua tarkemmin siihen, kuinka ohjelman toimenpiteet toteutuivat vuoden 2024 loppuun mennessä ja mitkä toimenpiteet jäivät vielä toteutumatta.

Uusi kestävyys- ja vastuullisuusohjelma 2025–2028 julkaistiin huhtikuussa 2025. Tutustu ohjelmaan [yliopiston verkkosivuilla](#)

KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS OSANA RAKENTEITA JA JOHTAMISTA

Jotta kestävyiden ja vastuullisuuden tavoitteet voivat toteutua, niiden on oltava osa arjen rakenteita ja toimintatapoja. Kehitämme järjestelmällisesti rooleja, vastuita ja prosesseja, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteemme on vahvistaa yhteistä sitoutumista ja tarjota tilaa osallistumiselle koko yhteisössä.

1

kestävyydestä ja vastuullisuudesta vastaava vararehtori

12

kestävyydestä ja vastuullisuudesta vastaava varadekaania

75/79

toteutunutta tai osittain toteutunutta kestävyys- ja vastuullisuusohjelman toimenpidettä

yli 1 600

yliopistoyhteisön jäsentä osallistui kestävyysideoiden eli Kipinöiden toteuttamiseen

TUIMME YHTEISÖN KESTÄVYYSKULTTUURIA

Rahoitimme 11:tä yhteisömme omaa kestävyysideaa eli Kipinää vuoden aikana. Kipinöiden tarkoituksena oli luoda ja edistää yhteisön omistamaa kestävyyskulttuuria, joka näkyy yliopiston arjessa ja vauhdittaa kestävyystavoitteiden toteutumista. Toteutettavaksi valitut Kipinät heijastivat laajaa kirjoa kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulmia eri puolilta yliopistoa.

Toteutuneet Kipinät:

- Kasvun tila - kasvihuoneesta kestävyys- ja taidekasvatuksen tilaksi
- Together, we unveil the Viikki Campus Biodiversity, community well-being and sustainability
- Campus Forest Garden
- Ravinteet kiertoon viljelylaatikoilla! Kampusviljely ry:n kompostihanke
- Bio- ja ympäristötieteellisen tiedekunnan tutkimusasemien keittiötoiminnan vastuullistaminen. Toiminnan kehittäminen vastuullisuuden edelläkävijäksi.
- Food Futures Sustainable Dining – App Now in Finnish!
- Animated video on Ethical guidelines for responsible academic partnerships with the Global South
- Opiskelijalähtöiset toimintatavat osallisuuden ja työelämäpolun tukena yliopisto-opinnoissa
- Kestävä materiaalin kierto kasvitieteellisessä puutarhassa – ideaseminaari luovista mahdollisuuksista
- Animaatiovideo vetokaappien energiatehokkaasta käytöstä
- Helsinki Planetary Health Hub – Terveysala muutosagenttina planetaarisen terveyden edistämisessä
- Nature based serenity solutions

- ♦ Valmistelimme vuoden aikana **kestävyys- ja vastuullisuusohjelmaa vuosille 2025–2028**. Ohjelman suunnittelu alkoi johdon työpajoilla ja suunnittelussa kuultiin yliopistoyhteisöä ja ulkoisia sidosryhmiä. Ohjelma julkaistiin huhtikuussa 2025 ja sen ytimessä on kestävä hyvinvoinnin edistäminen.
- ♦ Järjestimme **neljä koko yhteisölle ja alumneille avointa kestävyys- ja vastuullisuusverkoston tapaamista**. Verkoston tapaamisten aiheina oli tekoälyn ekologinen ja sosiaalinen kestävyys, kestävyysosaaminen ja kestävyysmurros sekä yliopiston nykyinen kestävyys- ja vastuullisuustyö sekä kestävyys- ja vastuullisuusohjelma 2025–2028.
- ♦ Otimme käyttöön **uuden kansainvälisen toiminnan riskien arvioinnin ja -hallinnan työkalun**. Työkalu soveltuu kaikkeen kansainväliseen toimintaan ja sen avulla voi lisätä yhteistyön vastuullisuutta.

TUTKIMUSTA PLANEETAN JA IHMISTEN PARHAAKSI

Monitieteisen tutkimuksen kautta tuotamme uutta tietoa ja ratkaisuja aikamme suuriin haasteisiin. Teemme kansainvälistä yhteistyötä kestävyysmurroksen edistämiseksi. Edistämme vastuullisen tutkimuksen tekemistä ja kehitämme tutkimus- ja opetusympäristöistämme yhä turvallisempia.

11

tiedekuntaa

7

tutkimusasemaa,
yksi tutkimustila

yli 3 000

tutkimushanketta
käynnissä vuosittain

11 802

julkaisua, joista tieteellisten
vertaisarvioitujen julkaisujen
osuus oli 76 prosenttia ja
yhteiskunnallisesti vuoro-
vaikuttavien julkaisujen osuus
24 prosenttia (2024)

561

jäsentä Kestävyytieteen
instituutti HELSUSissa (2024)

KESTÄVYYSTIETEDEN INSTITUUTTI HELSUS

Instituutin tavoitteena on ymmärtää ja ratkaista monimutkaisia globaaleja ongelmia luomalla tietoa ja koulutusta, jotka edistävät kestävyiden muutoksia. HELSUSin kestävyystutkimus edistää kestävyiden muutoksia viiden tutkimusteeman kautta, jotka ovat arctic, urban, global south, consumption & production ja theory & methodology of sustainability science.

- 11 tiedekuntaa + Luomus
- 29 uutta HELSUS-jäsentä vuonna 2024
- Yhteensä 561 jäsentä, joista 179 on tohtorikoulutettavia ja 88 vakinaistamispolulla olevia tai täysprofessoreita

[Tutustu HELSUSin 2024 vuosiraporttiin](#) (vain englanniksi)

[Tutustu HELSUSin tutkimuksen yhteissana-analyysiin.](#)

Taulukko 1. HELSUSin julkaisut v. 2022–2024.

Lähde: Rapo 29.4.2025

Julkaisutyyppi	2022	2023	2024
Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut (A, C)	765	763	718
Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen painottuvat julkaisut (B, D, E)	208	204	149

2024 tapahtunutta:

- HELSUSin toimintaa suunniteltiin uusiksi rahoituksen vähenemisen vuoksi. Esimerkiksi HELSUS muutti pienempiin toimitiloihin.
- HELSUS-arviointi julkaistiin. [Tutustu arviointiin](#) (vain englanniksi).
- Sustainability Research and Innovation Congress & Sustainability Science Days (kts. s. 21) lisäksi HELSUS järjesti mm. Viikki Sustainability Research -seminaarin, Media ja ekokriisi – Mistä puhutaan ja mitä jätetään sanomatta? -paneelikeskustelun ja jatkoi HELSUS Brown Bag Lunch & Global South Encounters -seminaarien järjestämistä.
- 18 Helsingin yliopiston maisteriopiskelijaa aloitti HELSUS Co-Creation Labissa, jossa paneudutaan kumppaneiden asettamiin kestävyysaasteisiin. Kumppaneina 2024–2025 labissa ovat Helsingin kaupunki, HSY ja Martat.

HOH HELSINKI ONE HEALTH

on ihmisen ja eläinten yhteisen terveyden tutkimuksen verkosto, joka perustettiin tukemaan ja koordinoimaan alan tutkimusta Helsingin yliopistossa.

HOH Helsinki One Health järjesti kolmannen Una Europa One Health -kesäkoulun Lammin biologisella tutkimusasemalla, jossa 42 tohtoritutkijaa 21 eri maasta perehtyi One Health -teoriaan ja sen globaaleihin sovelluksiin. Ohjelma painotti elämän- ja yhteiskuntatieteiden tasapainoista yhdistämistä osallistujien valinnassa ja opetussuunnitelmassa.

Helsingin yliopisto osallistui merkittävästi ”AI and One Health” -moduulin kehittämiseen AI in Society MOOC:ia varten, korostaen ihmisten, eläinten ja ympäristön terveyden välistä synergiaa tekoälyn avulla.

Yliopisto kehitti ensimmäistä moduulia Una Europa Micro-credential -ohjelmaan ”One Health in Governance”, joka tähtää terveys-, ruoka- ja ympäristöalan ammattilaisten varustamiseen kokonaisvaltaisilla strategioilla globaalien terveyshaasteiden ratkaisemiseksi.

Taulukko 2. HOH julkaisut v. 2022–2024. Lähde: Tuhat 4.4.2025

Julkaisutyyppi	2022	2023	2024
Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut (A, C)	274	270	308
Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen painottuvat julkaisut (B, D, E)	30	22	26

RESET

Resilient and Just Systems (RESET) on Profi 7 -ohjelman alla oleva profilointialue, joka perustuu vahvaan moni- ja poikkitieteellisyteen. Se yhdistää luonnontieteet ja yhteiskuntatieteet tuoden yhteen tutkijoita HELSUS-, HOH- ja INEQ-tutkimusverkostoista. RESET järjesti kahden päivän aloitustapahtuman toukokuussa 2024 aiheella ”Globaalit haasteet ja lajienvälinen oikeudenmukaisuus”. Tapahtuma sisälsi pääluentoja, keskustelutilaisuuksia ja työpajoja, jotka houkuttelivat yli 190 osallistujaa. Vuoden aikana RESET järjesti erilaisia tapahtumia, mukaan lukien kuukausittaisia tutkimus- ja keskusteluseminaareja, työpajoja sekä erikois-seminaareja, jotka tarjosivat alustan tieteidenväliselle tutkimusyhteistyölle.

HELSINKI INEQUALITY INITIATIVE – INEQ

on monitieteinen tutkimusyhteisö, jossa toimivien tutkijoiden työ lisää ymmärrystä intersektionaalisten epätasa-arvoisuuksien syistä ja seurauksista. Mukana kasvavassa yhteisössä on kahdeksan tiedekuntaa ja yli 400 tutkijaa.

INEQin toiminnassa korostuu monitieteellisyys, ja alat, kuten terveys-, väestö-, talous- ja kasvatustiede sekä sukupuoli- ja muuttoliiketutkimus, tarjoavat arvokkaita näkemyksiä eriarvoisuuden moniulotteisuuteen. INEQin toiminnan vaikuttavuutta edesauttaa eriarvoisuuden tutkiminen yhä laajemmalla skaalalla ja eri tieteenalojen monipuolisista näkökulmista, mikä korostaa eriarvoisuuksien monitieteellisiä risteävyyksiä.

Inequality talks- tapahtumasarjalla INEQ on lisännyt aktiivisesti keskustelua intersektionaalisista eriarvoisuuksista sekä tutkimusyhteisössä että laajemmin yhteiskunnassa. Vuonna 2024 INEQ on ollut järjestämässä yli kymmentä puhe- ja seminaaritapahtumaa, joissa eriarvoisuuksia käsitellään monitieteellisistä ja intersektionaalisista näkökulmista.

Taulukko 3. NEQ julkaisut v. 2022–2024.

Lähde: Tuhat 4.4.2025

Julkaisutyyppi	2022	2023	2024
Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut (A, C)	305	401	383
Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen painottuvat julkaisut (B, D, E)	120	165	170

ILMAKEHÄTIEIDEN KESKUS INAR

on Helsingin yliopistoon kuuluva monitieteinen tutkimuskeskus. INARissa tehdään korkeatasoista ilmakehän ja ympäristön tutkimusta kansallisesti ja kansainvälisesti, sekä tuotetaan tutkimustietoa yhteiskunnan käyttöön. Keskus tekee tutkimusta molekyyalitasosta aina suurten globaaleiden haasteiden tasolle asti.

INARin kansalliset yhteistyökumppanit ovat Ilmatieteen laitos, Itä-Suomen yliopisto sekä Tampereen yliopisto. Jäseniä tutkimuskeskuksella on yli 250 fysiikan, kemian, meteorologian, metsätieteiden, ympäristötieteiden ja yhteiskuntatieteiden aloilta.

INARista johdetaan esimerkiksi **Atmosphere and Climate Competence Center (ACCC)** -lippulaivaa.

- Vuonna 2024 ACCC julkaisi politiikkasuosituksia seuraaviin kokonaisuuksiin liittyen: yhteiskunnan ilmasto-osaaminen, hiilinielujen vahvistaminen, ilmaston keikahduspisteiden merkityksestä Suomelle ja Arktisen tutkimuksen keskeiset tutkimuskysymykset.
- Kestävyysteema on ollut osana ACCC:n tieteellistä konferenssia ja vaikuttavuusviikkoa sekä toista kertaa järjestettyä ilmastoturvallisuusfestivaalia, jotka keräsivät satoja osallistujia tutkimuksen, koulutuksen, kansalaisyhteiskunnan, taiteen, politiikan ja liike-elämän piiristä.

Tutustu INAR tutkimuksen yhteissana-analyysiin.

Taulukko 4. INAR julkaisut v. 2022–2024 Lähde: Tuhat 4.4.2025

Julkaisutyyppi	2022	2023	2024
Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut (A, C)	335	303	321
Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen painottuvat julkaisut (B, D, E)	23	22	9

Tutustu
tutkijaan

MIA SIVÉN ALOITTI MAAILMAN ENSIMMÄISENÄ KESTÄVÄN FARMASIAN APULAISSPROFESSORINA

Mian työ farmasian tiedekunnassa edistää lääkealan kestävyysshaasteiden ratkaisemista. Hänen tutkimuksensa korostaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa lääkkeiden elinkaareen ja kestävään lääkkeiden valmistukseen.

”Kestävän farmasian tutkimuksessa kokonaisvaltainen lähestymistapa on tärkeä. On ymmärrettävä keskinäisriippuvuuksia ja tarkasteltava kestävyysnäkökulmia läpi lääkkeen elinkaaren,” Sivén korostaa.

Sivénin työssä korostuu myös yhteiskunnallinen vuorovaikutus sekä tutkimuksen että opetuksen kautta. Hän pitää tärkeänä yhteistyötä yliopiston ulkopuolisten tahojen kanssa, jotta kestävä farmasian tutkimus voi hyödyttää alaa monipuolisesti. Hänen tavoitteenaan on kouluttaa asiantuntijoita, jotka osaavat muuttaa alan toimintatapoja ympäristöystävällisempään suuntaan.

”Opiskelijat ovat tulevaisuuden rakentajia ja kestävyysshaasteiden ratkaisijoita! Asiantuntijuuden ja ongelmanratkaisutaidon rinnalle tarvitaan myös aimo annos uteliaisuutta ja päättävyyttä,” hän toivoo.

MITÄ ON KESTÄVÄ FARMASIA?

Kestävä farmasia on uusi tieteenala Helsingin yliopistossa ja kansainvälisesti. Kestävä farmasia pyrkii tunnistamaan ja kehittämään ratkaisuja kestävyysshaasteisiin lääkkeiden koko elinkaaren ajalta, lääkekehityksestä lääkevalmisteseen sekä lääkkeen kestävään käyttöön ja aina elinkaaren loppuun. Kestävä farmasia pyrkii edistämään lääkealan vastuullisuutta ja kestäviä toimintatapoja tutkimuksen ja koulutuksen keinoin, ja tukemaan resilienssiä.

VASTUULLISTA TIEDETTÄ JA MAAILMANLUOKAN TUTKIMUSTA

◆ Julkaisimme tutkijoillemme tarkoitetun **Vastuullisen tieteen perusteet -verkko-kurssin**. Kurssi tarjoaa katsauksen vastuullisen tieteen aihepiireihin sekä vastuullista tutkimuksen tekemistä tukeviin Helsingin yliopiston linjauksiin ja palveluihin.

◆ **133 väitöskirjatutkijaa** aloitti Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa tohtorikoulutuspilottissa. Pilotti on osa yliopiston pyrkimyksiä kehittää tohtorikoulutusta vastaamaan entistä paremmin yhteiskunnan ja työelämän muuttuviin tarpeisiin. Pilotti kattaa erilaisia tutkimusaloja, kuten koulutuksen, kestävyysmurroksen, sosiaalipalvelut ja kierto- ja biotalouden materiaalit.

◆ Helsingin yliopiston ekologian alan tutkimus nousi tieteenalakohtaisessa **Shanghai-rankingissa vuoden 2023 sijalta 20 sijalle 12 maailmanlaajuisesti**. Helsingin yliopisto on ekologian alalla sekä Suomen että Pohjoismaiden paras yliopisto ja Euroopan viidenneksi paras. Rankingien tieteenalaluokitukset perustuvat kansainvälisten tieteellisten julkaisujen luokituksiin.

KOULUTAMME MAAILMAN MUUTTAJIA

Haluamme varmistaa, että kaikilla yliopistosta valmistuvilla on tarvittava kestävyysosaaminen. Koulutamme myös henkilöstöämme kestävyys- ja vastuullisuusteemoista. Tarjoamme jatkuvan oppimisen tarjonnan lisäämisen kautta mahdollisuuden kaikille päivittää omaa osaamistaan maailman muuttuessa ja tiedontarpeiden kasvaessa.

131

koulutusohjelmaa

33

kandiohjelmaa

65

maisteriohjelmaa

33

tohtoriohjelmaa

VUONNA 2024:

31 871

tutkinto-opiskelijaa,
joista 2 945
kansainvälisiä
tutkinto-opiskelijoita

6 252

tutkintoa

1 068

opiskelijaa suoritti
Kestävyyskurssin,
mikä on yli tuplasti
enemmän vuoteen
2023 verrattuna

114

henkilöstön jäsentä
suoritti henkilöstön
kestävyyskurssin

42

opiskelijaa
ensimmäisessä
ilmastoasiantuntijan
erikoistumis-
koulutuksessa

40

Helsingin yliopiston
opintojaksoa tarjolla
kestävyysopintojen
verkostossa

➤ KOULUTIMME UUSIA ILMASTOASIAANTUNTIJOITA

Uusi kaksivuotinen ilmastoasiantuntijan erikoistumiskoulutus alkoi maaliskuussa 42 osanottajan voimin. Monialainen koulutusohjelma tuottaa ilmastoasioden täsmäosaajia yhteiskunnan ja työnantajien tarpeisiin. Valmistuttuaan opiskelijat pystyvät edistämään konkreettisia ilmastotekoja omissa organisaatioissaan. [Tutustu koulutukseen yliopiston verkkosivuilla.](#)

➤ TUTKIMUSTA KESTÄVYYSOSAAMISEN JA -KOULUTUKSEN EDISTÄMISEKSI

Useita eri tutkimushankkeita jatkettiin yhteistyössä Yliopistopedagogiikan keskus HYPEn ja Kestävyystieteen instituutti HELSUSin koordinaatitiimin kanssa. Aineina olivat esimerkiksi toimijuus kestävyiden edistämiseksi, kestävyyskäsitteet, kestävyystaidot ja pedagogiikka sekä opetus suunnitelmien uudistukset. Teemoihin liittyen järjestettiin useita työpajoja.

➤ UUSI SYVENTÄVÄ KESTÄVYYSKURSSI HENKILÖSTÖLLE

Tavoitteenamme on, että jokainen työntekijä löytää oman roolinsa kestävyiden edistäjänä. Kestävyysosaamisen vahvistaminen olikin yliopiston hallinnon osaamisen kehittämisen yhtenä painopisteenä vuoden aikana.

Kehitimme vuoden aikana uuden Matkalla kestävyysosaajaksi -kestävyyskoulutuksen, joka tarjoaa pintaraapaisua syvemmän katsauksen kestävyteen ja kestävyiden käsitteen kompleksisuuteen. Uusi syventävä kurssi on jatkoa aiemmin kehitetylle henkilöstön Kestävyys alkaa meistä -verkkokoulutukselle.

Julkaisimme osana Global campus -projektia uudenlaisen virtuaalisen kestävyyspelin, **SERENDIPIN**. Serendip on peli, jonka maailmassa opiskelijat pääsevät seikkailemaan vaikuttavissa maisemissa ja oppivat samalla kestävydestä. Pelissä opiskelijat tutustuvat kestävyyskysymyksiin monen eri tieteenalan näkökulmasta ja tekevät tehtäviä tarinallisten tekoälyhahmojen kanssa. Peli soveltuu sekä korkeakouluopetukseen että henkilöstökoulutukseksi.

VAIKUTAMME YHTEISKUNNASSA

Yliopisto edistää kestävyyttä tuomalla tutkittua tietoa yhteiskunnan käytettäväksi monin eri tavoin. Teemme yhteistyötä yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Teemme tiedekasvatusta, järjestämme avoimia tapahtumia ja viestimme tutkimuksesta aktiivisesti. Tuemme tiedepohjaisia innovaatioita ja opiskelijalähtöistä yrittäjyyttä.

1 050

rekisteröitynyttä osallistujaa järjestämässämme maailman suurimmassa kestävyystieteiden konferenssissa

162

tiimiä osallistui Helsinki Incubators yrityshautomo-ohjelmiin

2

HELSEED yrittäjyys-ohjelmasta ponnistanutta yritystä sai rahoitusta Helsingin yliopiston rahastoilta

MAAILMAN JA SUOMEN SUURIMMAT KESTÄVYYSTIETEEN TAPAHTUMAT SAMAN KATON ALLE

Järjestimme kesäkuussa **Sustainability Research and Innovation Congress & Sustainability Science Days 2024** -tapahtuman yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa. Tapahtuma yhdisti kaksi merkittävää kestävyystieteen tapahtumaa: Sustainability Science Days -tapahtuman, joka on Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston järjestämä Suomen suurin kestävyystieteiden konferenssi, ja kansainvälisen tiedetapahtuman Sustainability Research and Innovation (SRI) -kongressin, joka edistää kestävä kehityksen tutkimusta ja innovaatiotoimintaa. SRI-kongressin järjestävät yhdessä vuosittain vaihtuvan isäntämaan tahojen kanssa kestävyysalan toimijat Future Earth ja Belmont Forum. Aiemmin tapahtuma on järjestetty Australiassa, Etelä-Afrikassa ja Panamassa.

1050

rekisteröitynyttä
osallistujaa paikan
päällä ja verkossa

yli **50**

tapahtuman
järjestäjää

yli **80**

edustettua maata

yli **140**

sessiota ja tapahtumaa

13,6 %

osallistujista opiskelijoita

20

sponsoria

Jeesi Kalombo

- ♦ Tiedekulmassa järjestetyssä **Ympäristö nyt** -tapahtumasarjassa käsiteltiin mm. YK:n ilmasto- ja luontokokouksia yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa, lämpenemisen arvaamattomia vaikutuksia maapallon toiminnalle ja ilmastomuutosta turvallisuushkana. Lisäksi järjestimme Yle Luonnon kanssa Lepakkoillan, joka lähetettiin myös suorana Yle Radio Suomessa. Tapahtumasarjan neljä tapahtumaa tavoittivat yhteensä yli 1300 katsojaa paikan päällä Tiedekulmassa ja livestriimeissä. Sarjan YouTube-julkaisut ja podcastit keräsivät vuoden 2024 loppuun mennessä Tiedekulman kanavissa yhteensä yli 52 000 starttia. Lisäksi Lepakkoilta tavoitti suuren yleisön Ylen kanavissa.
- ♦ Lokakuussa julkaistiin seitsemäs **Tiedekulmapokkari Mitä ilmasto muuttaa? Elämää lämpenevässä maailmassa**. Pokkari on suunniteltu yhteistyössä Tiedekulman ja tiedekustantamo Gaudeamuksen kanssa. Kirjassa Helsingin yliopiston tutkijat kertovat, millaisten murrosten keskellä elämme ja mitä on odotettavissa. Miten voimme sekä sopeutua muuttuvaan ilmastoon että estää pahimpien vaihtoehtojen toteutumisen? Kirja lähetettiin muun muassa kaikille Suomen kansanedustajille sekä medialle.
- ♦ Kestävyyteen ja ympäristöön liittyviä aiheita käsiteltiin myös yliopiston tutkimusuutisissa, sosiaalisen median sisällöissä ja yliopiston **Utelias mieli -podcastissa**.
- ♦ Tiedekulman **Muutoksen mallintajat** -näyttelyssä esiteltiin syksyn aikana tutkimusasemaverkostoa ja asemien pitkäjänteistä tutkimustyötä. Kenttäasemilla kerätään ympäristön tilan seurannan pitkiä aikasarjoja, jotka ovat osoittaneet tarpeellisuutensa ympäristömuutoksen havainnoimisessa, siihen sopeutumisessa ja seurauksien ennustamisessa. Yliopistollisilta tutkimusasemilta löytyvät kaikkein pisimmät, yhä aktiivisesti jatkuvat ympäristönsurannan datasarjat.

#CRAZY WORLD
#TIEDEKULMA

Milla Rintne

TUTKITTU TIETO POLITIIKKASUOSITUKSIKSI

Politiikkasuositukset tiivistävät viimeisimpään tutkimukseen perustuvaa tietoa sekä tarjoavat neuvoja, kuinka tutkimustuloksia voidaan hyödyntää päätöksenteossa. Vuonna 2024 julkaistiin esimerkiksi seuraavat politiikkasuositukset:

- Leg4Life-hankkeen politiikkasuositus Palkokasvien viljely ruoaksi ja rehuksi vahvistaa ruokaturvaa ja huoltovarmuutta.
- Ilmastonmuutoksen tehokkaan hillinnän ja sopeutumisen kompetenssien oppiminen koulutusjärjestelmässä (ClimComp)” -tutkimushankkeen politiikkasuositus Yhteiskunnan ilmasto-osaamista on vahvistettava.

Lisää politiikkasuosituksia yliopiston verkkosivuilla

YHTEISTYÖTÄ YHTEISKUNNAN JA YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

- ◆ Yliopisto uusi Itämeri-sitoumuksensa. Vuosille 2024–2028 ulottuvassa sitoumuksessa korostuvat poikkitieteellinen tutkimus sekä luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja kiertotalousratkaisuihin panostaminen. Yliopisto on ollut Itämerihaasteessa mukana sen perustamisesta lähtien vuodesta 2007. Uusittu sitoumus edistää sitoutumista vesien ja merten suojeluun. Lisäksi yliopiston ja Helsingin kaupungin välinen yhteistyö lujittuu entisestään.
- ◆ Yliopisto ja finanssikonserni OP Ryhmä allekirjoittivat kumppanuussopimuksen vuosille 2024–2029. Tiivistyvän yhteistyön tavoite on vahvistaa nuorten taloustaitoja ja ratkoa yhdessä kestävä kehityksen haasteita. Ensimmäinen kumppanuuteen liittyvä yhteistyöprojekti oli nuorten taloustaitobarometri. Jatkossa tarkoitus on vahvistaa OP:n henkilöstön osaamista ja opiskelijoiden työelämäyhteyksiä.

LAPSET JA NUORET TIETEEN ÄÄRELLÄ

- ♦ Jatkoimme ruotsinkielisen **Satakieli (Näktergalen)-mentorointi-ohjelman** järjestämistä. Ohjelmassa tarjotaan ala-asteikäisille lapsille mahdollisuus tutustua korkeakoulumaailmaan yliopistossa opiskelevan mentorin kanssa. Pidemmän aikavälin tavoite on saada lapsi kiinnostumaan korkeakouluopinnoista. Mentorointiohjelma järjestettiin ensimmäisen kerran lukuvuotena 2022–2023 ja sen jälkeen ohjelmassa on muodostettu yhteensä 72 mentoriparia.
- ♦ **Afriikka-päivä** toi yli 100 koululaista Tiedekulmaan oppimaan siitä, millaista on tehdä tutkimustyötä Afrikassa. Tapahtumassa yliopiston tutkijat jakoivat kokemuksiaan tuoden esiin tieteen ja yhteistyön merkityksen globaalien haasteiden ratkaisemisessa. Teemoina oli esimerkiksi antibioottiresistenssi ja ruokaturva. Vuosittain eri sidosryhmille kohdennettu Afriikka-päivä on osa yliopiston Afriikka-ohjelmaa, joka kehittää yliopiston Afriikka-yhteistyötä.
- ♦ Koko perheen **Päiväni lääkärinä -työpajatapahtumassa** päästiin kokeilemaan tutkijoiden ja tiedekasvattajien kanssa, miten lääketiedettä tehdään käytännössä. Työpajoissa tutkittiin muun muassa eläinten, ihmisten ja ympäristön yhteisen terveyden merkitystä havainnollistavien aktiviteettien kautta ja tehtiin terveystarkastuksia omalle pehmolelulle. Tapahtuma järjestettiin osana Terveys nyt -tapahtumasarjaa.

6

tutkimusasemaa
Suomessa

1

tutkimusasema
Keniaassa

TUTKIMUSASEMAT YHTEISKUNNALLISEN VUOROVAIKUTUKSEN EDISTÄJÄNÄ

Yliopiston tutkimusasemaverkosto tarjoaa erinomaiset puitteet kenttätutkimukselle ja opetukselle. Tiedekasvatus, esimerkiksi koululaisvierailujen ja luontokurssien järjestäminen sekä muu tiede- ja luontoviestintä ovat myös olennainen osa tutkimusasemien toimintaa.

♦ Taitan tutkimusasema tuki paikallisia hankkeita

Taitan tutkimusasema tuki paikallista puunistutushanketta lahjoittamalla 1000 kotoperäisen puun tainta yhteisölle Wundanyissa, jossa tutkimusasema sijaitsee. Lahjoituksen lisäksi aseman henkilökunta osallistui käytännön tasolla istutus- ja yhteisötoimintaan.

Tutkimusasema osallistui myös laajan eläinkannan kartoituksen tukemiseen. Kartoituksen järjesti Kenian villieläintutkimus- ja koulutusinstituutti Tsavon ekosysteemissä. Tsavo on yksi Itä-Afrikan tärkeimmistä villieläinten keskittymistä, joka tukee myös ihmisten hyvinvointia hiilen sitomisen ja veden tarjoamisen kautta.

◆ Lukiolaiset syventyivät ilmastomuutokseen Kilpisjärvellä

Tunturi-Lapin lukiolaiset kokoontuivat lokakuussa Kilpisjärven biologiselle asemalle Värriön tutkimusaseman kanssa yhteistyössä järjestetyille intensiivikurssille. Kolmen päivän aikana opiskelijat pääsivät tutustumaan ilmastomuutoksen ja luontokadon vaikutuksiin sekä kokeilemaan tietokoneohjelmointia ilmastoaineistoilla.

◆ Hyytiälän metsäasema mukana edistämässä moninäkökulmaista metsäkeskustelua

Juupajoen kunta ja Helsingin yliopiston Hyytiälän metsäasema järjestivät helmikuussa Juupajoen Metsäfoorumin moninäkökulmaisen metsäkeskustelun lisäämiseksi. Metsäfoorumi pyrkii omalta osaltaan lisäämään yhteiskunnallista keskustelua metsän monista merkityksistä ja tuomaan uusinta tutkittua tietoa mukaan tärkeään keskusteluun.

TUKEA JA MAHDOLLISUUKSIA YRITYSIDEOILLE

- ◆ Helsingin yliopiston rahastot sijoitti kahteen opiskelijoiden yrittäjyysohjelma **HELSEED**istä ponnahtaneeseen yritykseen. Tukea saivat **Sustashift Oy**, joka tarjoaa yrityksille ratkaisuja ja työkaluja kestävyysraportointiin, ja **Minnet Company Oy**, joka kehittää sovellusta auttamaan muistisairaita ja heidän läheisiään arjen askareissa. Yhteensä Helsingin yliopiston rahastot on sijoittanut ohjelman kautta kuuteen yrittäjyysohjelmasta nousseeseen yritykseen. HELSEED on vuodesta 2020 alkaen järjestetty opiskelijoille suunnattu yrittäjyysohjelma, jonka tavoitteena on innostaa opiskelijoita kehittämään ideoitaan kohti startup-yritystä. Tavoitteena on myös tukea jo olemassa olevia startup-yrityksiä toiminnan kehittämisessä.
- ◆ Yliopiston **Helsinki Incubators yrityshautomo-ohjelmat** jatkoivat toimintaansa. Kestäviin teknologia- ja tekoälyratkaisuihin painottava NEXUS-hautomo, vaikuttaviin bio- ja kiertotalous-ideoihin keskittyvä Biosphere-hautomo sekä yhteiskunnallisten, hyvinvointiin ja koulutukseen liittyvien ideoiden TREMOR-hautomo aloittivat kolmannen toimivuotensa. Temaattiset esihautomot koottiin yhteen poikkitieteelliseen Pathways-esihautomo-ohjelmaan, joka järjestettiin vuoden aikana kaksi kertaa. Kestävän kehityksen eri näkökulmat olivat vahvasti esillä eri hautomo-ohjelmiin osallistuneiden tiimien yritysideoissa.

162

osallistunutta
tiimiä vuoden
2024 aikana

432

osallistunutta
tiimiä vuodesta
2022 alkaen

80

ohjelmista
ponnistanutta
rekisteröityä
yritystä

Lähes

ARJEN TEOT TUKEVAT TAVOITTEITAMME

Lähes 40 000 ihmisen yhteisössä arjen teoilla ja valinnoilla on suuri vaikutus. Teemme jatkuvasti tekoja hiilijalanjälkemme pienentämiseksi, energian säästämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Sijoittamalla vastuullisesti turvaamme omaa talouttamme ja tuemme samalla vastuullisia toimijoita. Edistämme henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointia ja kaikkien yhteisön jäsenten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta eri tavoin.

51 057 tCO₂e

Hiilijalanjälki
(hiilidioksidiekvivalenttitonnia)

2,6 %

Paikan päällä tuotetun uusiutuvan energian osuus kampusten kokonaisenergiankulutuksesta

18,1 %

Sijoitustuotto vastuullisen sijoittamisen periaatteita noudattamalla

218

Opiskelijoiden hyvinvointikursseille osallistunutta

Veikko Somerpuro

HIILIJALANJÄLKI PYSYI EDELLISVUODEN TASOLLA

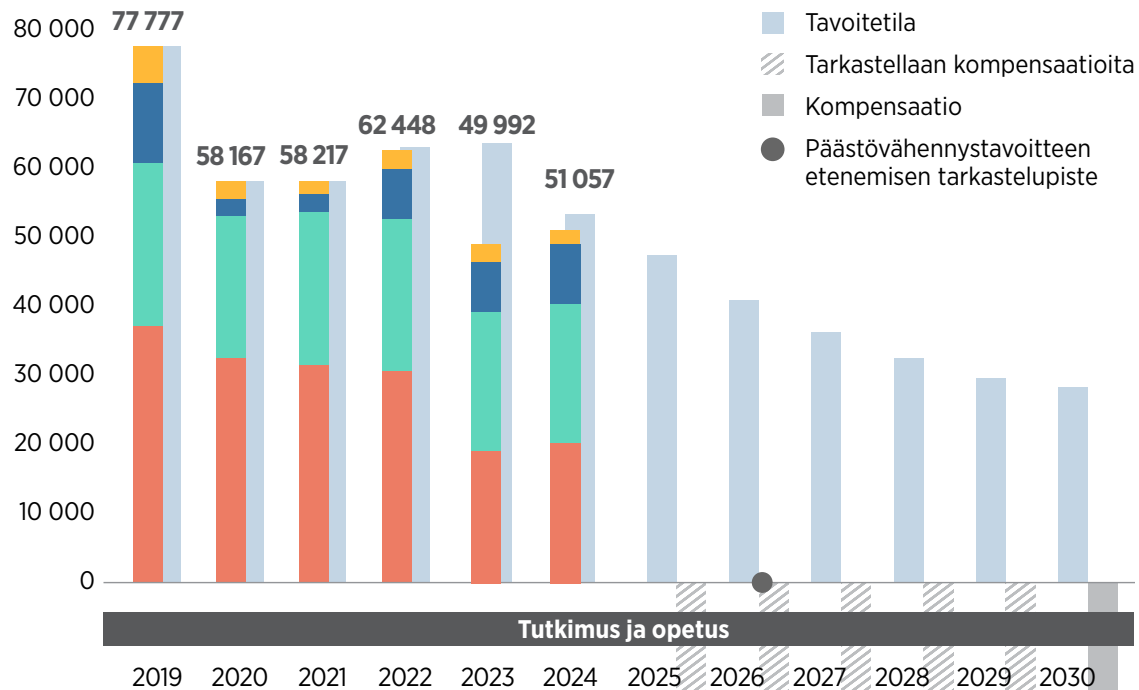
Yliopiston hiilijalanjälki vuonna 2024 oli 51 057 hiilidioksidiekvivalenttitonnia (tCO₂e), eli se pysyi lähes samana kuin edellisvuonna. Kotimaan lento-kilometrit vähentyivät ja sähkölle ostettiin alkuperätakuut. Lisäksi ilmastotyön saralla panostettiin uusien ohjeistusten käytäntöön viemiseen.

- Lentokilometrit vähenivät 10 prosenttia edeltävään vuoteen verrattuna ja kotimaan lentomatkat vähentyivät 24,5 prosenttia edellisvuodesta.
- Kiinteistöissä käytetystä ostosähköstä 24,5 prosenttia tuotettiin ydinvoimalla ja 75,5 prosenttia vesivoimalla. Paikan päällä tuotettu uusiutuva energia oli 2,6 prosenttia kampusten kokonaisenergiankulutuksesta – tavoitetason ollessa 10 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.
- Viime vuosien aikana yliopisto on panostanut energiatehokkuuteen. Rakennusten energiankulutus on vähentynyt 13,3 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna, ja vedenkulutus on pudonnut 28 prosenttia.
- Kierrätysaste pysyi edeltävän vuoden tasolla ollen 55,5 prosenttia. Vuoteen 2019 verrattuna kierrätysaste on kasvanut 17 prosenttia.
- Hankintojen osalta päästöt eivät vähentyneet. Vuonna 2024 yliopisto teki ympäristömerkkisitoumuksen, jossa yliopisto on lupautunut huomioimaan ympäristömerkit kaikissa hankinnoissa, joissa se on mahdollista.

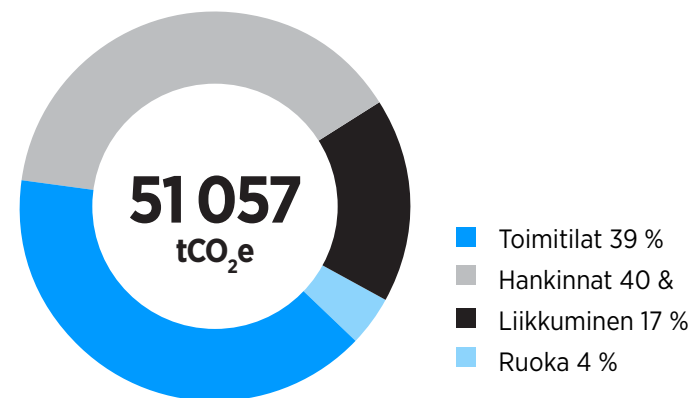
Hiilijalanjälki lasketaan GHG-protokollan (Greenhouse Gas Protocol) mukaisesti, ja Helsingin yliopisto ottaa laskuihin huomioon suorien päästöjen (Scope 1) ja ostoenergian päästöjen (Scope 2) lisäksi myös epäsuoria päästöjä (Scope 3), kuten matkustaminen, hankinnat ja ruoka.

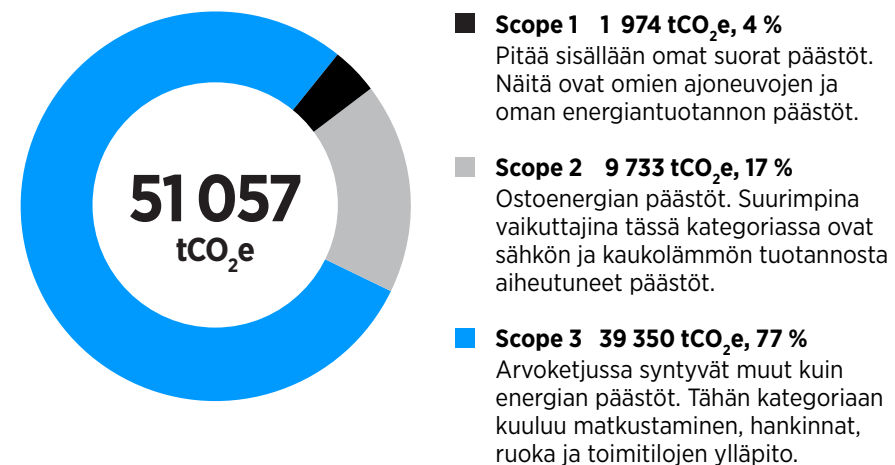
HIILIJALANJÄLJEN KEHITYS JA JAKAUTUMINEN PÄÄSTOKATEGORIOITTAIN

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ruoka	5 429	2 491	1 927	2 557	2 252	1 952
Liikkuinen	11 530	2 572	2 627	7 358	8 386	8 781
Hankinnat	23 670	20 526	22 081	22 173	20 085	20 202
Toimitilat	37 148	32 578	31 582	30 360	19 269	20 122
Yhteensä	77 777	58 167	58 217	62 448	49 992	51 057

Kuva 1. Hiilijalanjälki vuonna 2024 päästökategorioittain.

Kuva 2. Hiilijalanjälki vuonna 2024 esitettynä GHG-protokollan mukaisesti

UUSIA OHJEISTUKSIA HIILIPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEEN JA KOKONAISVALTAISESTI KESTÄVÄN TOIMINTAKULTTUURIN EDISTÄMISEEN

- ◆ **Uudet matkustusohjeet** kannustavat henkilöstöä kestävämpiin matkustustapoihin. Liikkumisen päästöjen vähentämisessä keskiössä on matkustamisen vähentäminen ja tarpeettomien matkojen välttäminen. Siksi matkustusohjeiden osana julkaistiin myös matkustamisen tarveharkinnan ohjeistus. Ohjeet kannustavat erityisesti kotimaassa junien käyttämiseen ja ohjaavat suosimaan välilaskuttomia lentoja. Lisäksi ohjeet mahdollistavat tietyin ehdoin maata pitkin matkustamisen Suomen ulkopuolella sekä etätöön yhdistämisen työmatkoihin.
- ◆ Yliopiston järjestämiä tilaisuuksia koskeva **tarjoilusuositus** kannustaa entistä enemmän kasvispainotteiseen ruokavalioon ja välttämään tuotteita, joilla on tutkitusti suuri negatiivinen ilmasto- ja ympäristövaikutus. Yliopiston tiloissa toimivien ravintoloiden mukaan kasvisruokavaihtoehtojen osuus tilaustarjoiluissa on tällä hetkellä 80–100 prosenttia, riippuen ravintolasta.
- ◆ **Vinkit kestäväen ja vastuullisen tapahtuman järjestämiseen** ovat tukena yliopistolaisille, jotka järjestävät tapahtumia. Vinkit sisältävät esimerkiksi tapahtumapaikkaan, esteettömyyteen sekä ohjelmaan ja viestintään liittyviä seikkoja.

VÄHENSIMME ENERGIAN- JA VEDENKULUTUSTA

Toteutamme kiinteistöissämme energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviä hankkeita vuosittain. Lisäksi talotekniikan asetuksia optimoidaan tilojen käyttö huomioiden. Lämmityskaudella toimistotilojen lämpötila on säädetty alemmas jatkona vuoden 2022 valtakunnalliselle ”Astetta alemmas”-kampanjalle. Myös kesäajan jäähdytystä on vähennetty toimistotiloissa.

Vuonna 2024 kiinteistöjen energiankulutus oli 165 280 MWh, josta lämmityksen osuus oli 87 320 MWh ja sähkön osuus 77 941 MWh. Rakennusten sähkön ominaiskulutus oli 104 kWh/brm2 ja lämmön ominaiskulutus 136 kWh/brm2.

Tavoitteenamme on lisätä vuosittain uusiutuvan energian tuotantoa niin, että vuoteen 2030 mennessä 10 prosenttia energiankulutuksesta on katettu omalla uusiutuvalla energialla.

Vuonna 2024 aurinkosähköjärjestelmillä tuotettiin sähköä 881 MWh ja lämpöä 12 MWh. Uusiutuvaa lämpöenergiaa tuotettiin puuhakkeesta 2 037 MWh ja pelleteillä 215 MWh. Maalämpöjärjestelmillä tuotettiin lämpöä 1 072 MWh. Uusiutuvan energiantuotannon määrä oli yhteensä noin 4 218 MWh, joka on noin 2,6 prosenttia kiinteistöjen kokonaiskulutuksesta.

Kokonaisenergian-
kulutus laski

7,9 %

Sähkönkulutus laski

0,2 %

Sääkorjattu lämmön-
kulutus laski

0,2 %

Vedenkulutus laski

15,3 %

Luvut verrattu vuoteen 2023

JÄTEMÄÄRÄN KEHITYS JA KIERTOTALOUDEN EDISTÄMINEN

Yliopistolaiset kierrättävät ja lajittelevat itse jätteensä lajittelumahdollisuuksien mukaan. Syntyvän jätteen määrää seurataan vuosittain jätejakeittain. Kehitämme jatkuvasti lajittelujärjestelmäämme, lisäämme lajittelupisteitä ja kehitämme uusia kiertotalouden ja kierrätyksen tapoja.

Käytöstä poistuvien kalusteiden tehokasta sisäistä kiertoa ja myyntiä uudelleenkäyttöön on kehitetty aktiivisesti. Useissa kohteissa on kalustettu muista yliopistorakennuksista tarpeettomiksi jääneillä kalusteilla, joita on tarvittaessa kunnostettu uudelleen käyttöön. Julkisen sektorin huutokauppa-alustan Kiertonetin kautta myytiin yliopistorakennuksista käytöstä poistettuja kalusteita ja muuta tavaraa. Lisäksi laitteita ja rakennusosia on myyty Helsingin kaupungin kiertotalousklusteriverkoston kautta.

Taulukko 5. Hyöty- ja sekajätteen määrän kehitys Hiilineutraali HY 2030 -tiekartan mukaiseen vertailuvuoteen 2019 ja vuoteen 2023 verraten.

Toimitiloista kerätty hyöty- ja sekajäte (tonnia)				Muutos	
Jätelaji	2019	2023	2024	2019 $\diamond$ 2024	2023 $\diamond$ 2024
Biojäte	491	479	526	7 %	9 %
Kartonki ja pahvi	35	194	209	83 %	7 %
Lasi	17	32	26	36 %	-21 %
Metalli	14	38	45	69 %	16 %
Muovi	4	38	44	91 %	13 %
Paperi	133	116	98	-36 %	-18 %
Energiajäte	10	8	7	-39 %	-11 %
Sekajäte	760	685	768	1 %	11 %
Yhteensä	1 464	1 590	1 723	15 %	8 %
Kierrätysaste	47,4 %	56,4 %	55,5 %	17,0 %	-1,7 %
Hyötykäyttöaste	100 %	100 %	100 %	0 %	0 %

- Vuonna 2024 jätteiden kokonaismäärä oli 2718 tonnia. Toimitiloista kerättiin hyöty- ja sekajätettä yhteensä 1723 tonnia. Toimitilojen jätemäärä oli vuositasona 133 tonnia enemmän kuin vuonna 2023. Kasvu selittyy osin sillä, että jätemäärien seurannan piirissä oleva toimitilojen määrä kasvoi kattamaan Kiinteistö Oy Biomedicum Helsingin toimitiloja.

- Toimitiloissa materiaalina kierrätykseen lajiteltiin 56 prosenttia ja seka- ja energiajätteenä poltettiin 44 prosenttia kokonaismäärästä. Vantaan energian jätevoimalassa poltetun jätteen sisältämä energia hyödynnettiin kaukolämmön ja sähkön tuotannossa.

ALOITIMME ESTEETTÖMYYSTIETOJEN KARTOITTAMISEN

Käynnistimme esteettömyyskartoitus-projektin, joka keskittyy rakennusten esteettömyystietojen saavutettavuuden parantamiseen. Projekti on jaettu kolmeen työpakettiin:

- Rakennusten esteettömyystiedot
- Tilojen esteettömyystiedot
- Rakennuksen esteettömyyskartta

Vuoden aikana kartoitettiin keskustakampuksen rakennusten esteettömyystiedot Palvelukarttaan ja kehitettiin opetus- ja tapahtumatilojen esteettömyystietojen keräyslomakkeen ensimmäinen versio. Lomake kehitettiin sisäisessä monialaisessa yhteistyössä ja sen teossa hyödynnettiin Invalidiliiton esteettömyyskartoituspohjia ja konsultoitiin alan asiantuntijoita. Lisäksi tehtiin esteettömyyskartta-pilotti yliopiston päärakennuksesta.

LISÄSIMME YMMÄRRYSTÄ KAMPUSLUONNON MONIMUOTOISUUDESTA

- ♦ Julkaisimme **Kampusluonnon monimuotoisuus ja monet arvot Helsingin yliopiston kampuksilla** -selvityksen. Selvitys kuvaa merkityksellisimmät alueet Helsingin kampuksilla ja esittelee keinoja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Työssä hyödynnettiin avointa dataa, kampusten lajistokartoituksia ja yliopistoyhteisön näkemyksiä luonnon monimuotoisuudesta ja kampusten ulkoalueiden viihtyisyydestä. [Tutustu selvitykseen yliopiston verkkosivuilla.](#)
- ♦ Viikin kampuksen **Bioblitzissä** tehtiin yli 3500 lajihavaintoa, jotka sisälsivät lähes 900 lajia. Bioblitz on hauska ja nopeatempoinen biologisen monimuotoisuuden haastetapahtuma, jossa yhteisö kokoontuu havainnoimaan, tunnistamaan ja tallentamaan mahdollisimman monta lajia tietyllä alueella ja aikakehyksessä.
- ♦ Viikin kampukselle perustettiin **kampusluontopolku**. 1,2 kilometriä pitkän reitin tavoitteena on lisätä ymmärrystä luonnon monimuotoisuudesta ja esitellä kampusalueen monipuolista biodiversiteettiä keskittyen erityisesti kampusniittyjen kasvi- ja hyönteislajeihin. Polku tarjoaa samalla mahdollisuuden virkistytymiseen.

KULTTUURINEN YHDENVERTAISUUS TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖN TEEMANA

Teemavuoden keskeisenä tavoitteena oli edistää kulttuurista saavutettavuutta. Yleisenä tavoitteena on, että jokainen yliopistolainen kokisi olevansa tervetullut yliopistolle sellaisena kuin on riippumatta esimerkiksi kulttuurisista taustatekijöistä. Teemavuoden puitteissa järjestettiin useita tapahtumia, kuten anti-rasismikoulutus sekä päätösseminaari, jossa puhui Saamelaiskäräjien puheenjohtaja **Pirita Näkkäläjärvi**.

MUUTA TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUSTYÖSSÄ TAPAHTUNUTTA

Vuoden aikana järjestettiin lisäksi muun muassa **Tiedostamattomat ennakkoluulot työelämässä** -koulutuksia sekä **Haastavat ohjaus- ja neuvontatilanteet** -koulutus.

Kumpulan hyvinvointipäivässä kampusyhteisön jäsenet jakoivat kokemuksiaan vähemmistöstressiin liittyvistä teemoista sekä keskustelivat tavoista toimia liittolaisena akateemisessa yhteisössä aliedustetuille ryhmille.

Yliopiston työyhteisöpalkinto myönnettiin Hyvän työn iltapäivässä Kansalliskirjastolle ja ViikkiLab-ydintiimille. Työyhteisöpalkinto voidaan antaa työyhteisöille, jotka ovat osoittaneet poikkeuksellisia saavutuksia työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden edistämisessä.

Ansiokkaasta toiminnasta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi vuosittain jaettavan **Maikki Friberg -palkinnon** saivat Helsingin yliopiston Kansainvälisen opintoneuvonnan pilottihanke ja University of Helsinki International Staff Network.

Vuoden aikana työstettiin myös **uutta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa** vuosille 2025–2028.

Veikko Somerpuro

TOIMENPITEITÄ OPISKELIJA- JA TYÖHYVINVOINNIN PARANTAMISEKSI

Monipuolisia tukitoimia opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi

Toteutimme vuoden aikana useita hyvinvointikursseja, kuten ”Ryhmät kuntoon: hyvinvointia ja opiskeluiloa ryhmistä” ja ”Kohti parempaa opiskelua”, joihin osallistui yhteensä 218 opiskelijaa.

Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden neuvontapalvelut ja Talent Boost -lisärahoituksella käynnissä olleet tukipalvelut toimivat aktiivisesti.

Hyvinvointitapahtumia, kuten Unisportin jumpat, pomodoro-opiskelutuokiot ja Hyvinvointitilain tapahtumat, järjestettiin sekä kampuksilla että etänä.

Oppimiskeskus Aleksandrian tilasuunnittelussa ja asiakasymmärryksen työkalujen kehittämisessä huomioitiin opiskelijahyvinvoinnin näkökulmat.

Otteita opetus- ja opiskelijapalveluiden tunnusluvuista:

- **3503** varattua aikaa opintoneuvojalle
- **950** opintopsykologin yksilöohjausta
- **608** uraohjaajan yksilötapaamista
- **750** opiskelijatuutoria koulutettiin ryhmänohjauksen ja yhdenvertaisuuden edistämisen teemoista

Työhyvinvointia seurataan joka toinen vuosi toteutettavan työhyvinvointikyselyn avulla

Viimeisimmän eli keväällä 2023 valmistuneen työhyvinvointikyselyn pohjalta tehtiin toimenpiteitä sekä yksiköissä että yliopistotasolla vuosina 2023–2024.

Keskeiset kehittämistoimenpiteet koostuivat työn kuormittavuuden vähentämisestä, yhteisöllisyyden vahvistamisesta, johtamisen ja esihenkilötyön kehittämisestä sekä uralla kehittymisen selkiyttämisestä ja osaamisen kehittämisestä. Lisäksi yksiköissä on lähdetty kehittämään yksikkökohtaisten tulosten perusteella monia muita asioita.

Uusin työhyvinvointikysely järjestettiin tammi-helmikuussa 2025.

➤ SIJOITAMME VASTUULLISESTI

Yliopiston sijoitustoimintaa ohjaavat yliopiston hallituksen hyväksymät vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteet. Akateemisen tutkimuksen pohjalle rakentuvan sijoitusstrategian kulmakiviä ovat sijoitusvarojen hajauttaminen, alhaiset kustannukset ja ilmastonmuutoksen torjunta. Vastuullisuudella tarkoitetaan niin vastuuta yliopiston taloudesta, kuin yhteiskunnasta ja ympäristöstä laajemmin.

Vuonna 2024 sijoitustoiminnan tuotto oli **+18,1** prosenttia. Vuoden 2019 alusta keskimääräinen vuosituotto on ollut 12,7 % prosenttia. Sijoitukset fossiilisten polttoaineiden tuottajiin lopetettiin vuonna 2020 ja yliopiston tavoitteena on hiilineutraali sijoitussalkku vuoteen 2030 mennessä. Yliopiston omistamien yritysten hiilijalanjälki oli noin puolet verrokeista vuoden 2024 lopussa.

Vuoden 2024 sijoitusraportti luettavissa yliopiston verkkosivuilta (vain englanniksi)

Samuli Perttälä

ERILLISLAITOKSET TUKEMASSA TAVOITTEITAMME

Kansalliskirjasto

tukee kestävän kehityksen tavoitteita erityisesti kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyiden kautta. Sen perustehtävä on edistää kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta, vapaata tutkimusta, demokratiaa ja sananvapautta. Avoimien digitaalisten palveluiden tuottaminen kirjasto-, arkisto- ja museotalouden organisaatioille on taloudellisesti kestävä ja vähentää eriarvoisuutta.

- Huhtikuussa 2024 avautunut valtakunnallinen E-kirjasto osana Kansalliskirjaston palveluita edistää sosiaalista kestävyttä ja alueellista tasa-arvoa tarjoamalla yhdenvertaisen pääsyn kirjastojen digitaalisiin sisältöihin.
- Joulukuussa 2024 päättyneessä Saamelaiskielten tuki digitaalisissa palveluissa -hankkeessa Finto- ja Finna-palveluihin lisättiin pohjoissaamenkielinen tuki jo olemassa olevien suomen, ruotsin ja englannin rinnalle.
- Vuonna 2024 Kansalliskirjasto allekirjoitti Climate Heritage Networkin Culture at the heart of Climate action -aloitteen, joka korostaa kulttuuri-perintö-, taide- ja luovien alojen merkitystä ilmastopolitiikassa.

Yliopiston tietotekniikkakeskus (Tike)

on tukenut yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyötä vuodesta 2019 alkaen erityisesti IT-laitteiden ja -varusteiden vastuullisessa käsittelyssä. Tietotekniikkakeskus esimerkiksi

- ylläpitää IT-laitteiden kierrätyspalvelua – vuonna 2024 jälkimarkkinoille ohjattiin 2 128 laitetta ja 1 576 kierrätettiin raaka-aineeksi.
- tarjoaa yliopiston henkilöstölle ja opiskelijoille Lämpötila- ja opetusvälineiden lyhytaikaiseen laitekäyttöön edistämällä resurssien yhteiskäyttöä.
- operoi energiatehokkaita koneita Viikissä, joista toiseen on toteutettu hukkalämmön talteenotto koekasvihuoneiden käyttöön.
- painottaa vastuullisuutta IT-hankinnoissa yhteistyössä valtion yhteishankintayksikön Hanselin kanssa.

ERILLISLAITOKSET TUKEMASSA TAVOITTEITAMME

Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS

- Suomen Lajitietokeskuksen käyttäjämäärä kasvoi. Luomuksen johtaman ja ylläpitämän Suomen Lajitietokeskuksen tietojärjestelmiä käytti yli 2 miljoonaa käyttäjää. Lajitietokeskus on merkittävän biodiversiteettitiedon lähde Suomessa.
- Luomus teki kaksi uutta rekrytointia biodiversiteettitutkimukseen. InterEarth-rahoituksella rekrytoitiin biodiversiteetin muutoksen apulaisprofessori, joka tutkii mm. kasvillisuuden pitkäaikaismuutoksia pohjoisissa ekosysteemeissä. Lisäksi nimitettiin suojelubiologian tutkimusjohtaja, joka edistää biodiversiteettitutkimuksen edistysaskeleiden välittymistä käytännön luonnonsuojeluun.
- Uhanalaisten lajien siemenpankin ja elävien kokoelmien materiaalia täydennettiin uusilla lajeilla. Luomuksessa Kaisaniemen kasvitieteellisen puutarhan yhteydessä toimiva siemenpankki toimii Suomen uhanalaisten kasvien varmuusvarastona. Kun siemenet kuivatetaan alhaiseen kosteuspitoisuuteen ja pakastetaan, ne voivat säilyä elinkykyisinä kymmeniä, jopa satoja vuosia. Varmuusvarastoinnin lisäksi siemenpankin kokoelmia hyödynnetään aktiivisesti tutkimukseen ja luonnonsuojeluun.

KOHTI KESTÄVÄÄ HYVINVOINTIA

Vuonna 2025 Helsingin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyö jatkuu määrätietoisesti kohti entistä vaikuttavampaa tekemistä. Yliopiston historian toinen kestävyys- ja vastuullisuusohjelma rakentuu aiemmin tehdyn työn pohjalle ja tuo mukanaan päivitetyt tavoitteet ja toimenpiteet tuleville vuosille. Uuden ohjelman ytimessä on kestävän hyvinvoinnin edistäminen, millä tarkoitetaan toimimista planeetan rajoja kunnioittaen ja yhteisön hyvinvointia eli kestävää sosiaalista perustaa samanaikaisesti vaalien. Kestävän hyvinvoinnin painopisteen myötä kestävyys- ja vastuullisuustyötä systematisoidaan entisestään ja toimintoja yhdistetään esimerkiksi uuden kestävän hyvinvoinnin yksikön perustamisen muodossa. Osaamiseen panostaminen opetuksen ja tutkimuksen kautta, yliopiston oman toimintakulttuurin ja päätöksenteon kehittäminen sekä asioiden ja teemojen yhteenkytkeytyneisyyden ymmärtäminen korostuvat tulevien vuosien työssä.

LUE LISÄÄ KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSTYÖSTÄMME

[Kestävyys ja vastuullisuus Helsingin yliopistossa](#)

[Helsingin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuusohjelma 2025-2028](#)

[Helsingin yliopiston Kestävyystieteen instituutti HELSUS](#)

[Sijoitusraportit \(vain englanniksi\)](#)

[HY247 kestävyys- ja vastuullisuusraportit](#)

KEHITYSIDEAT JA PALAUTE

Haluatko antaa palautetta tai kehitysideoita Helsingin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustyöhön tai tähän raporttiin liittyen? Kerro siitä meille [e-lomakkeella](#). Voit myös olla meihin suoraan yhteydessä: [Yhteyshenkilöt kestävyys- ja vastuullisuusasioissa](#)

LIITE: KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSOHJELMAN 2022–2024 TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN

RAKENTEIDEN JA JOHTAMISEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 1/2

TAVOITTEET JA MITTARIT			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Julkaisemme kullekin toimeenpanosuunnitelmakaudelle kestävyys- ja vastuullisuusohjelman, jossa esitetään yliopiston keskeiset aiheeseen liittyvät tavoitteet, toimenpiteet sekä vastuuyksiköt ja -henkilöt ja edistetään kestävyys- ja vastuullisuustyömme läpinäkyvyyttä.	▲	Seuraava ohjelma julkaistaan vuonna 2025	
Kehitämme kestävyys- ja vastuullisuusraportointia julkaisemalla vuosittain kestävyys- ja vastuullisuusraportin, johon sisällytetään tietoa yliopiston aihepiiriin liittyvästä toiminnasta. Keskeiset tulokset raportoidaan vuosittain rehtorille ja vararehtoreille. Lisäksi yliopiston vuosikertomuksessa esitetään yhteenveto tärkeimmistä kestävyys- ja vastuullisuustoimista.	▲	Vuosittain vuodesta 2022 alkaen	
Teemme kestävyys- ja vastuullisuusteemoista pysyvän osan rehtorin ja yksiköiden välisiä tavoiteneuvotteluita.	▲		
Vuosittain käytävä keskustelu kestävyys- ja vastuullisuusviitekehyksestä lisätään yliopiston toimikuntien ja neuvostojen asialistaan. Osana tätä jokavuotista katsausta toimikunnat ja neuvostot tarkastelevat erityisesti Unifin kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teesien sekä yliopiston kestävyys ja vastuullisuus -ohjelman toteutumista, ja arvioivat oman alansa kehitystarpeita.	▲		
Selvitämme, miten kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulma voidaan yhdistää entistä paremmin yliopiston laatutyöhön ja -ajatteluun. Selvitämme yliopistolle sopivia vastuullisuuden ja kestävyiden mittareita.	▲	Vuoteen 2025 mennessä	
Osallistumme vuosittain julkaistavaan Times Higher Education (THE) Impact Ranking -vertailuun.	▲	2022	
Perustamme Helsingin yliopiston kestävyysrahaston tukemaan yliopiston kestävyteen liittyvää tutkimusta, opetusta ja yhteiskunnallista vuorovaikutusta.	▲		

- ▲ Toteutunut
- ▲ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

RAKENTEIDEN JA JOHTAMISEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 2/2

TOIMINNANOHJAUS			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Selvitämme, miten kestävyiden ja vastuullisuuden arvioinnista voidaan tehdä entistä kiinteämpi osa yliopiston hankesuunnittelua ja -raportointia.	■ *	Vuoteen 2024 mennessä	
Selvitämme, miten kestävyiden ja vastuullisuuden arviointi voidaan sisällyttää yliopiston projektinhallinnan strategiaan salkkukatsauksiin.	▼ **		
Kehitämme vastuullisuuteen ja kestävyteen liittyvää riskinarviointia yksiköissä.	► ***	Vuoteen 2025 mennessä	

* Toimenpiteen toteutumista ei pystytty täysin arvioimaan.

** Kestävyiden ja vastuullisuuden arviointi osana strategiaa salkkukatsauksia jäi kesken, koska strategiaa salkkukatsauksissa on itsessään vielä kehitettävää.

*** Riskienarviointia kokonaisuutena on kehitetty ja samalla sen kattavuus eri osa-alueille on parantunut.

MAHDOLLISUUDET KESTÄVYYSTOIMINTAAN			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Kehitämme sellaisia yliopiston kestävyys- ja vastuullisuusverkoston toimintoja, jotka tarjoavat yhteisölle mahdollisuuden edistää YK:n kestävä kehityksen tavoitteita käytännössä. Osallistamme yliopiston alumnit verkostotoimintaan ja etsimme keinoja edistää kestävyttä ja vastuullisuutta yhdessä alumnien kanssa. Edistämme keskustelua, pohdintaa ja toimintaa, joka käsittelee ja edistää kestävyttä.	▲	2022–2024	
Edistämme kestävyttä ja vastuullisuutta yhdessä ylioppilaskunnan kanssa ja etsimme keinoja edistää kestävyttä ja vastuullisuutta yhdessä opiskelijoidemme kanssa entistä tehokkaammin. Kehitämme kampusviljelyä Kampusviljely ry:n ja ylioppilaskunnan kanssa.	▲		

- ▲ Toteutui
- Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut
- Ei pystytty arvioimaan

TUTKIMUKSEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 1/2

KESTÄVYYSTUTKIMUS JA GLOBAALIT KUMPPANUUDET			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Vahvistamme Kestävyystieteen instituutin (HELSUS) kautta tiedekuntien välisiä hankkeita, jotka liittyvät tieteidenväliseen, poikkitieteelliseen ja ratkaisukeskeiseen kestävyystutkimukseen.	▲	2022–2024	
Lisäämme strategisia tohtorikoulutettavien paikkoja kestävään kehitykseen liittyvissä monitieteisissä teemoissa palkkaamalla 10 monitieteistä näihin teemoihin keskittyvää väitöskirjatutkijaa.	▲	2022–2026	
Vahvistamme globaaleja kumppanuuksiamme muun muassa perustamalla vaihto-ohjelman afrikkalaisissa yliopistoissa työskenteleville nuorille tutkijoille kestävä kehityksen tavoitteiden puitteissa.	▲	2022–2025	
Kehitämme tapoja seurata ja analysoida kestävään kehitykseen liittyviä tutkimusjulkaisuja.	▲	2022–2024	
Koordinoimme suomalaisten yliopistojen UniPID-kehitysyhteistyöverkostoa ja tuemme sen pyrkimyksiä muodostaa vastuullisia globaaleja akateemisia kumppanuuksia, kuten aloitetta laatia eettiset ohjeet globaalin etelän toimijoiden kanssa tehtävälle akateemiselle yhteistyölle.	▲	2021–2024	

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

TUTKIMUKSEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 2/2

TURVALLINEN TUTKIMUS- JA OPETUSYMPÄRISTÖ			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Osallistumme uhattujen tutkijoiden suojelemiseen toimimalla Scholars at Risk (SAR) -verkostossa ja siihen liittyvien rahoitusjärjestelyiden kautta. Toimimme SAR:n Suomen-osaston puheenjohtajana vuosina 2022–2023.	▲	2022–2023	
VASTUULLINEN TUTKIMUS			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Vahvistamme akateemiselle henkilöstölle tarjottua tukea tutkimusetiikkaan liittyvissä kysymyksissä. Kehitämme esihenkilöille ja tutkijoille tarkoitettua tutkimusetiikan verkkokoulutusta. Tarjoamme vastuullisen tutkimuksen koulutusta. Tuemme aktiivisesti vastuullista tutkimusdatan hallintaa tutkimusdatapolitiikkamme ja tietosuojaperiaatteidemme sekä niiden toimeenpanon kautta.	▲	2022–2024	
Tuemme avoimen tieteen, tutkimuksen ja oppimisen periaatteita osana vastuullista tutkimusta. Perustamme avoimen tieteen ja tutkimuksen koordinointielimen, määritämme avoimen tieteen ja tutkimuksen tavoitteet sekä laadimme säännöt avointen infrastruktuurien ja datan tarjoamiselle. Otamme avoimen tieteen ja tutkimuksen saralla saavutetun pätevyyden osaksi tutkimuksen ja tutkijoiden arviointia.	▶ *	Tammikuu 2024	

* Avoimen tieteen ja tutkimuksen koordinaatioelin perustettiin määräajaksi syksyyn 2025 asti. Elemen tehtäväksi määriteltiin priorisoida avoimen tieteen kehittämistä ja tämä on edennyt odotusten mukaisesti. Avointen datan ja infrastruktuurien tarjoamisen HY-tasoisien sääntöjen valmistelua ei aloitettu. Avoimen tieteen ja tutkimuksen saralla saavutetun pätevyyden huomiointia kehitetään UNICORE-hankkeessa.

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

OPETUKSEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 1/2

KESTÄVYYS KOULUTUKSESSA			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Laadimme opetussuunnitelmakauden 2023–2026 suunnittelutyön yhteydessä yhteiset käytännöt ja ohjeet kestävyysosaamisen vahvistamiseksi. Kestävyys ja vastuullisuus otetaan osaksi akateemisten asiantuntijataitojen mallia.	▲	2022	
Toteutamme kestävän kehityksen edistämistä opetuksessa koskevan hankkeen, jossa koulutusohjelmat kehittävät keinoja sisällyttää kestävyysteemoja koulutussisältöihinsä. Hanke auttaa koulutusohjelmia soveltamaan kestävyyslinjauksia käytännön opetussuunnitelmatyössä sekä kannustaa tiedekuntia ja koulutusohjelmia toteuttamaan yhteistä monitieteistä kestävyysopetusta.	▲	2022–2024	
Vahvistamme opettajien ja koulutusohjelmien johtajien pedagogista osaamista ottamalla huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja suunnittelemalla opettajille suunnatun akateemiset asiantuntijataidot ja linjakas opetus -kurssin sekä muokkaamalla pedagogisten yliopistonlehtorien koulutusta ja yliopistopedagogiikan opetussuunnitelmaa.	▶ *		
Järjestämme vuosittain HELSUS Co-Creation Lab -yhteiskehittämisryhmän, jonka puitteissa maisteriopiskelijat pääsevät tarkastelemaan keskeisiä kestävyysaasteita pro gradu -töissään yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	▲		

* Opettajille suunnattua akateemisia asiantuntijataitoja käsittelevää kurssia tarkoitus pilotoida keväällä 2025.

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

OPETUKSEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 2/2

GLOBAALIT KUMPPANUUDET			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Toteutamme One Health Early Career Champions -yhteistyötä Nairobien yliopiston kanssa.	▲	2021-2022	
Vahvistamme globaalissa etelässä toimivien kumppaniemme kanssa tehtävää tasa-arvoista yhteistyötä globaalien koulutushaasteiden ratkaisemista edistävän Global Innovation Network for Teaching and Learning -verkoston (GINTL) ja muiden globaalien pilottien kautta.	▲	2021-2024	
Koordinoimme suomalaisten yliopistojen UniPID-kehitysyhteistyöverkostoa. Toimintaan kuuluu yhteistyöhön perustuvien verkkokurssien suunnittelu yhdessä globaalien etelän yhteistyökumppanien kanssa.	▲		

JATKUVA OPPIMINEN			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Kehitämme kestävän kehityksen mikro-osaamiskokonaisuuden osana Una Europa -verkostoa ja tarjoamme ohjelmaa osana jatkuvan oppimisen koulutustarjontaamme.	▲	Vuoteen 2023 mennessä	
Kehitämme aktiivisesti jatkuvan oppimisen tarjontaamme ja siihen liittyvää yhteistyötä muiden korkeakoulujen kanssa. Sitoudumme koordinoimaan ja kehittämään Climate University -verkostoa sekä tarjoamme siihen liittyviä kursseja opiskelijoillemme. Tuemme kansallisen biodiversiteettikoulutusverkoston perustamista.	▲	2022-2024	
Kehitämme henkilöstömme kestävyysosaamista Vastuullinen yliopisto -ohjelman kautta. Laadimme ohjelmaan kaksi uutta osiota: kestävyys ja vastuullisuus yliopiston toimintaympäristössä sekä henkilöstölle suunnattu kestävyysaiheinen MOOC-kurssi. Tarjoamme henkilöstölle Tasavertainen yliopisto -koulutusohjelmaa.	▲		

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

YHTEISKUNNALLISEN VUOROVAIKUTUKSEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 1/2

TUTKIMUSTIETO PÄÄTÖKSENTEOSSA			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Tuemme päätöksentekoa ja julkista keskustelua sekä edistämme kestäväää tutkimus-tietoon perustuvaa yhteiskunnallista kehitystä. Järjestämme vuosittain Aalto-yliopiston kanssa Sustainability Science Days -tapahtuman, Suomen suurimman kestävyystieteen konferenssin.	▲	2022-2024	
Tuemme neuvoa-antavien kansallisten tiedepaneelien roolia. Kestävän kehityksen asiantuntijapaneelin koordinoitivastuu vuosina 2021-2022. Suomen ilmastopaneelin ja Suomen luontopaneelin viestinnän koordinointi.	▲		
Edistämme yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa. Kohdistamme kaupunkitutkimus-instituutti Urbariassa toteutettavat toimet vahvasti kestävyiden ja vastuullisuuden teemoihin vuosina 2022-2024. Urbarian toiminnan puitteissa Direct Dialogue -sarjan tapahtumat, tiede- ja tutkimussparraus sekä Kaupunkiakatemia strategisen johtoryhmän järjestämät johtajille suunnatut tutkimuskeskustelut keskittyvät vuosina 2022-2024 kestävyysteemaan ja sen vaikutuksen tehostamiseen.	▲		
Pyrimme tuomaan kestävyiden ja vastuullisuuden esille kaikessa yliopiston viestinnässä.	▲		

- ▲ Toteutunut
- ▲ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

YHTEISKUNNALLISEN VUOROVAIKUTUKSEN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 2/2

VASTUULLISET KUMPPANUUDET			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Päivitämme yritys yhteistyön eettiset ohjeet. Laadimme ohjeet ja mahdollisesti myös lomakkeet tutkimukseen osallistuvien yhteistyökumppaneiden arvioimiseksi.	▲	2022	
Vahvistamme vastuullisuuden ja kestävyys arviointia osana mahdollisten varainhankintakumppaneiden strategioiden analysointia ja kansainvälisten kumppaneiden yhteistyöpyrkimysten tarkastelua.	▲	2022-2024	
Parannamme riskien arviointia ja hallintaa kansainvälisessä yhteistyössä.	▲	Vuoden 2022 alku	
Varmistamme, että yliopistolla järjestettävät tapahtumat ovat YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisia. Laadimme yliopistotason käsikirjan kestävien tapahtumien järjestämistä varten, jotta saamme konkreettisia työkaluja ja ohjeita yliopistolla järjestettäviin tai yliopistoyhteisön järjestämiin tapahtumiin.	▲	Kesäkuu 2023	
Edistämme opiskelijoiden ja tiedeyhteisön yrittäjyystaitoja Helsinki Think Companyn toiminnan kautta. Painopiste on kiireellisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin vaikuttamisessa ja ratkaisujen kehittämisessä merkittäviin ongelmiin yrittäjyyden tarjoamien mahdollisuuksien avulla. Tuemme yhteiskunnan kestävyysmurrosta kampusten yrityshautomotoiminnalla.	▲	2022-2024	

KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Osallistumme aktiivisesti Finn-ARMA-verkoston ja Unifin kestävyysryhmien ja erinäisten kansainvälisten verkostojen (mm. IUCA, SDSN:n Pohjois-Euroopan osasto) toimintaan. Edistämme aktiivisesti kestävyyttä ja vastuullisuutta kansainvälisissä verkostoissa, kuten LERU:ssa ja Una Europassa.	▲	2022-2024	

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

PÄIVITTÄISEN TOIMINNAN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 1/4

HIILINEUTRAALIUS			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Laadimme yliopistolle hiilineutraaliuden etenemissuunnitelman. Etenemissuunnitelmassa määritellään osatavoitteet ja ehdotetut toimenpiteet, joilla vähennetään ja kompensoidaan eri toimintojen aiheuttamia ilmastopäästöjä. Näin saavutamme tavoitteemme hiilineutraaliudesta vuonna 2030.	▲	Tammikuu 2023	
Seuraamme hiilidioksidipäästöjä kattavasti. Kehitämme yliopiston hankintoihin liittyvien hiilidioksidipäästöjen raportointia hankintaluokittain ja seuraamme jatkuvasti toimittajien raportointia. Seuraamme hiilidioksidipäästöjä, kierrätystä, energiankulutusta ja muita mittareita sopimustoimittajien tuottamien raporttien tarkastelussa.	▲	Vuoden 2022 loppuun mennessä	
Lisäämme hiilineutraalin kaukolämmön osuutta.	▶*	2022–2024	
Lisäämme uusiutuvan energian tuotantoa yliopistokiinteistöissä. Vuonna 2025 vähintään 5 % yliopiston rakennuksissa käytetystä energiasta tuotetaan uusiutuvilla menetelmillä paikan päällä (lähtötaso: 1,5 %).	▶**		
Ryhdyimme konkreettisiin energiansäästötoimenpiteisiin. Tavoitteemme on, että yliopiston käyttämien rakennusten energian- ja vedenkulutus on vuonna 2025 pienentynyt 10 % vuoden 2014 tasosta.	▶***		
Paikannamme lämpövuotoja toteuttamalla lämpökuvauksia kiinteistöissämme, korjaamme vuodot ja selvitämme toimenpiteiden vaikutuksen lämmitykseen liittyvään energiankulutukseen. Tavoitteena on laatia kuvauksia varten kampuskohtaiset ohjelmat.	▶****		
Tarkistamme kulutuksen seurannan periaatteet ja pyrimme tarjoamaan käyttäjille reaaliaikaista tietoa kulutuksesta.	▲		
Tutkimme kiinteistöjen lämpötiloja ja kavennamme sisä- ja ulkolämpötilojen välistä eroa.	▲		
Alamme hyödyntää av-laitteiden energiaa säästäviä ominaisuuksia (automaattinen sammutus) ja pidennämme laitteiden elinkaarta teknisin ratkaisuin (heittimien laservalonlähteet).	▲		
Tuemme hiilineutraalia työmatkaliikennettä parantamalla pyöräilymahdollisuuksia ja lisäämällä sähköautojen latauspisteitä. Harkitsemme vaihtoehtoisia polttoaineita (kaasu ja sähkö) liikennevälineiden hankinnassa ja pyrimme mahdollisimman pieniin ympäristövaikutuksiin niin, että liikennevälineiden suuruusluokka ja tehokas käyttö otetaan huomioon.	▲		
Tehostamme työtilojen käyttöä ja vähennämme henkilöstön työmatkaliikennettä hyödyntämällä hybridityömallin ohjeistusta. Vähennämme rekrytointiin liittyvää matkustusta muun muassa toteuttamalla työhaastatteluita, opetusnäytteitä ja vierailuja etänä digitaalisten työkalujen avulla.	▲	2022	
Laadimme etenemissuunnitelman vähähiiliselle rakentamiselle.	▲	Tammikuu 2024	

* Hiilineutraali HY -tiekartassa linjattiin 4/2023, että HY ei hanki hiilineutraaleja lisämak-sullisia kaukolämpötuotteita.

** Paikan päällä tuotettua uusiutuvaa energiaa koskevat tavoitteet ja energian-kulutuksen vähentämis-tavoitteet uudistettiin vuonna 2023 julkaistussa Hiilineutraali HY 2030 -tiekartassa. Ohjelmaan asetetut tavoitteet on saavutettu osittain ja työ niiden edistämiseksi jatkuu.

*** Energiankulutusta suhteessa vuoteen 2014 ei pystytty joulukuussa 2024 vielä arvioimaan.

**** Virallista ohjeistusta lämpökuvauksiin liittyen ei vielä laadittu ja kuvauksia ja energiansäästölaskelmia ehdittiin tehdä toistaiseksi vain Viikin kampuksella.

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

PÄIVITTÄISEN TOIMINNAN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 2/4

LUONNON MONIMUOTOISUUS JA KIERTOTALOUS			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Toteutamme luontopääoma- ja ekosysteemipalvelukartoituksen yliopiston neljällä kampuksella. Samalla kokoamme yhteen ehdotettuja toimenpiteitä, joilla edistetään luonnon monimuotoisuutta kampusten viheralueilla ja minimoidaan luontoon kohdistuvat haitat.	▲	Tammikuu 2025	
Laadimme kestävän rakentamisen ohjeet/mallikriteerit. Asetamme kierrätystavoitteet jokaiselle rakennushankkeelle.	▲	Tammikuuhun 2025 mennessä	
Edistämme laitteiden kiertoa ottamalla käyttöön järjestelmän, jossa yksiköt voivat kierrättää vanhoja laitteita (esim. laboratoriolaitteet). Saman järjestelmän puitteissa yksiköt voivat ilmoittaa muille vähän käytetyistä laitteista, joita muutkin yksiköt voivat käyttää.	▼ *	Vuoden 2023 loppuun mennessä	
Laadimme ulkoisille suunnittelijoille ja sisäisille käyttäjille ohjeet kalusteiden pitkäikäisyydestä ja huollosta sekä suositeltavista huonekalumateriaaleista, ja suosittelemme varastossa olevien laitteiden ja kalusteiden käyttöä. Teemme av-laitteiden ja kalusteiden kierrosta ja uusiokäytöstä mahdollisimman tehokasta. Etsimme uusia myyntikanavia.	▲	2024	
Laadimme uudet kiinteistöjen ympäristövastuuta koskevat ohjeet, jotka otetaan kaikkien kiinteistöjen lähtökohdaksi.	▲	2023	
Vähennämme sekajätteen määrää tehostamalla lajittelua. Jatkamme lajittelumahdollisuuksien kehittämistä, päivitämme lajitteluohjeita ja laadimme jäteastioiden mittoihin liittyviä ohjeita. Järjestämme jätteenlajittelukoulutusta. Parannamme jätehuoltoon liittyvän raportoinnin vertailukelpoisuutta.	▲	2022-2024	
Edistämme kestävän kehityksen periaatteiden sisällyttämistä tutkimuslaboratorioiden päivittäiseen toimintaan. Edistämme laboratoriolaitteiden korkeampaa käyttöastetta ja luomme mittareita tällaisten laitteiden käytön seurantaan. Lisäämme tutkimuslaitteiden elinkaaren tehokasta hallintaa. Edistämme kestävien teknisten ratkaisujen käyttöönottoa. Tarjoamme laboratoriohenkilöstölle koulutusta tavaravirroista, kiertotaloudesta ja vastuullisuudesta laboratorioissa.	▶ **	Vuoden 2024 loppuun mennessä	

* Laitteiden kierrätykseen liittyvä järjestelmän käyttöönotto ei vielä edistynyt.

** Tutkimuslaboratorioiden kehittäminen kestävämpään suuntaan on edistynyt ohjelman aikana. Muun muassa tutkimuslaitteiden elinkaarien hallintaan ja yhteiskäyttöisyyden edistämiseen on tehty toimenpiteitä ja tavaravirtoihin liittyvää kestävyysajattelua on parannettu. Myös erilaisten tutkimusinstrumenttien energia- tehokkuuteen on panostettu merkittävästi vuosien 2021–2024 aikana. Toimenpiteet ovat jatkuvan kehittämisen toimia, joten työtä jatketaan.

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

PÄIVITTÄISEN TOIMINNAN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 3/4

KESTÄVÄT HANKINNAT

Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Uudistamme yliopiston hankinta- ja kilpailutusperiaatteet, joissa painotetaan kohtuullisuuden, kestävyys ja vastuullisuuden periaatteita. Laadimme vastuullisten hankintojen ohjeet, joissa painotetaan uusien hankintojen sijaan kohtuullisuuden periaatetta.	▲	Vuoden 2022 loppuun mennessä	1 EI KÖYHYYSÄ 8 IHMISSIVUHTA TYÖLLÄ JA TALOUSKASVUA 12 VASTUULLISET KESTÄVÄT
Kilpailutuksissa yliopisto valitsee yhteistyökumppaneikseen toimittajia, jotka sitoutuvat kaikilta osin vastuulliseen toimintaan. Kilpailutuksissa edellytetään hiilidioksidiraportointia sekä suunnitelmaa hiilidioksidipäästöjen vähentämiselle ja raportoinnille. Valitsemme ensisijaisesti kumppaneita, joiden toiminta on hiilineutraalia tai jotka kompensoivat päästöjään.	▼ *	2021–2024	
Edellytämme, että hankkimamme tavarat ja laitteet toimitetaan hiilineutraaleilla tai hiilikompensoiduilla toimitusmenetelmillä. Energiankulutusta käytetään valintakriteerinä laitehankinnoissa niin, että alhaisempi energiankulutus merkitsee tuotteiden korkeampaa laatua. Hankimme tavaroita ja laitteita, jotka voidaan kierrättää ja joiden elinikä on pitkä.	▶ **		
Sitoudumme säilyttämään Reilun kaupan korkeakoulu -arvonimen.	▲	2022–2024	

* Asiat huomioitu kilpailutuksissa aina, kun mahdollista ja sopimustoimittajilta on myös saatu CO₂ raportteja mutta niitä ei voi vielä edellyttää eivätkä raportit ole vertailukelpoisia. Vastuullisuutta on sekä pyydetty kuvaamaan että pisteytetty tarjouspyynnössä. Hiilineutraalisuuden ja päästöjen kompensoinnin vaatiminen on joko mahdotonta tai hankalaa useimmissa kilpailutuksissa.

** Osittain toteutettu mahdollisuuksien mukaan, mutta kaikissa kilpailutuksissa ei ole ollut mahdollista huomioida.

VASTUULLINEN SIOITTAMINEN			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Lisäämme vaikuttavuussijoittamista. Sijoitamme yhdessä mm. Finnfundin kanssa.	▲	2024	
Lisäämme sijoituksia startup- ja spin-out-yrityksiin. Uusien sijoitusten laajuus ja määrä.	▲		
Laadimme vastuullisuusraportin listatuista sijoituksistamme. Luomme uuden raportin listatuista sijoituksista yhdessä ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa.	▲	2022	
Parannamme listaamattomia sijoituksiamme koskevaa vastuullisuusraportointia. Keräämme tietoa ja tuotamme uuden vastuullisuusraportin listaamattomista sijoituksistamme.	▶ *	2023	
Vähennämme sijoituksiemme hiilijalanjälkeä. Otamme yhteyttä rahastonhoitajiin ja kohdennamme sijoituksemme uudelleen.	▲	2024	

* Listaamattomia sijoituksia koskevaa raportointia on kehitetty mutta erillistä raporttia listaamattomista ei tehty, sillä todettiin, että erillisen raportin kehittäminen vaatii lisää aikaa.

- ▲ Toteutunut
- ▶ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

PÄIVITTÄISEN TOIMINNAN painopistealueet ja toimenpiteiden status 12/2024 – toimenpiteet 4/4

TASA-ARVO JA MONIMUOTOISUUS			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Tarkistamme yliopiston kielipolitiikan sekä epäasiallista käyttäytymistä ja häirintää koskevat ohjeet ja parannamme toimintamme saavutettavuutta.	▲	2022-2023	
Kehitämme rekrytoinnin saavutettavuutta ja syrjimättömyyttä. Otamme käyttöön uuden rekrytointijärjestelmän, jossa saavutettavuus otetaan entistä paremmin huomioon. Alamme käyttää Euroopan sosiaalirahaston Recognizing International Talent -tunnusta. Tässä yhteydessä panostamme tiedostamattomien ennakkoluulojen tunnistamiseen ja otamme tarkasteluun rekrytoinnissa käytettävät kielivaatimukset.	▲	2022	
Teemme selvityksen sukupuoleen perustuvasta väkivallasta yliopistolla ja hyödynnämme sen tuloksia toimintamme jatkokehittämisessä (UniSAFE-hanke).	▲	2022-2023	
Vuonna 2022 keskityimme vammaisinklusion lisäämällä tietoisuutta aiheesta, järjestämällä koulutusta ja kehittämällä yliopiston toimintaa inklusion näkökulmasta.	▲	2022	
Lisäämme tietoa saavutettavista kulkureiteistä ja tarkastelemme mahdollisuutta liittyä kaupungin palvelukarttaan.	▲	2022-2024	
Lisäämme sukupuolineutraalien wc-tilojen määrää.	▲		

HYVINVOINTI JA OSALLISTUMINEN			
Esimerkkejä tärkeimmistä toimista	Status	Tavoiteaikataulu	
Seuraamme ja kehitämme hyvinvointia järjestelmällisesti toteuttamalla yliopiston laajuisen työhyvinvointikyselyn kahden vuoden välein sekä laatimalla yksiköille työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista seurataan. Kehitämme työhyvinvointikyselyn tuloksien avulla johtamista ja esihenkilötyötä.	▲	2022-2024	
Tarjoamme vastuulliseen johtamiseen ja esihenkilötyöhön keskittyvää koulutusta tarjoamalla esihenkilöille koulutusohjelman, joka vahvistaa heidän osaamistaan valmentavassa ja vuorovaikutteisessa johtamisessa. Arvioimme johtamista ja esihenkilötyötä sekä hyödynnämme tuloksia tulevien kehityskohteiden hahmottamisessa.	▲		
Työnantajana otamme vastuun työmarkkinoilla heikoissa asemissa olevista ihmisistä. Toteutamme vähemmistöjen työllistämishankkeen. Palkkaamme siviilipalvelustaan suorittavia sekä työttömiä työnhakijoita.	▲		
Autamme yliopiston kansainvälisiä maisteriopiskelijoita työllistymään kohdennetun harjoitteluohjelman kautta. Kaikki harjoittelupaikkamme ovat palkallisia.	▲	2023-2024	
Tuemme kansainvälisten tutkijoiden puolisoiden kotoutumista HEI LIFE -hankkeen tarjoamilla uusilla palveluilla: verkostoilla, tukiaineistoilla ja urayhteistyöllä.	▲	2022	

- ▲ Toteutunut
- ▲ Toteutui osittain
- ▼ Ei toteutunut

HELSINGIN YLIOPISTO